

Emmanuël Viérin, Zomer in Zeeland (Domburg), 1918, olieverf op doek, 63 x 78 cm, coll. ir. G.J. Smid, te zien in het Marie Tak van Poortvliet Museum, Domburg

KUNSTENAARS-KOLONIES AAN ZEE

In de kustplaatsen Domburg, Nidden (Litouwen) en Ahrenshoop (in de deelstaat Mecklenburg-Voor-Pommeren in Duitsland) aan de Noord- en Oostzee ontstond aan het einde van de negentiende eeuw een kunstenaarskolonie, waarvan de invloed tot ver buiten de lands-

grenzen reikte. Iedere kolonie bewandelde op geheel eigen wijze de weg van realistische naar moderne kunst - maar het duinlandschap, de afgelegenheid en weidsheid, de zee en vooral het bijzondere licht hadden ze gemeen.

In Domburg leidde de ontwikkeling in de eerste plaats tot het Hollandse luminisme (de ontleding van kleur in een expressieve

penseelvoering), met kunstenaars als Jan Toorop, Leo Gestel, Jan Sluyters, Dirk Filarski, Dirk Smorenburg en Piet Mondriaan.

In Nidden/Nida en Ahrenshoop werd de basis gelegd voor het Duitse expressionisme. Dat wordt aan de hand van prachtige werken uit de doeken gedaan in een overzichtstentoonstelling die achtereenvolgens in Klaipeda, Domburg en Ahrenshoop te zien is. De titel van de expositie is gebaseerd op een verzuchting van Jan Toorop in een brief aan zijn collega Kees Spoor in de Domburgse herfst van 1908: 'Het is buiten zoo mooi van kleur, kleur, kleur en zon. ... Je wordt bedwelmtd. ... Je innerlijk schoon houdt je zoo bezig en buiten strijdt de zon met al de herfst koeleuren ...'

Bij de tentoonstelling verschijnt een Engels- en Duitstalige publicatie, onder redactie van Francisca van Vloten, met bijdragen van Eva Pluharová-Grigienė (Litouwen) en Ingrid Schreyer (Duitsland).

Kleur en zon! Kunstenaarskolonies aan zee, Internationale tentoonstelling, 10 juni t/m 23 september, Marie Tak van Poortvlietmuseum, Ooststraat 10 a, Domburg, di. t/m zo. 11-17 uur, tel. 0118-584618, www.marietakvanpoortvlietmuseumdomburg.nl

Maurice Göth, Strandbeeld, 1915, olieverf op doek, 48 x 60 cm, particuliere collectie, te zien in Domburg